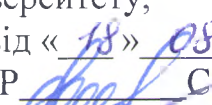

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра фіскального адміністрування

Затверджено
Науково-методичною
радою Університету,
протокол від « 18 » 08 2022 № 7
Голова НМР С.А. Супруненко

Робоча програма
навчальної дисципліни
«ПОДАТКИ В УКРАЇНІ»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної форми навчання)
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Податкове консультування»,
Статус дисципліни: вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни «Податки в Україні» складена на основі освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня «Податкове консультування», яка затверджена Вченою радою 26.04.2021, (протокол № 5).

Укладач:

О.С. Іванишина, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фіскального
адміністрування

Рецензенти:

Т.В. Тучак, доцент, к.е.н., доцент
кафедри фіскального адміністрування

О.В. Панасюк, доцент, к.е.н.,
доцент кафедри аудиту, державного
фінансового контролю та аналізу

Гарант

освітньо-професійної програми

Ю.В. Панура, доцент, к.е.н.

Розглянуто та схвалено кафедрою фіскального адміністрування, протокол від «04»
08 2022 № 1.

В.о. завідувача кафедри

О.С. Іванишина, к.е.н., доцент

Розглянуто і схвалено Вченою радою факультету податкової справи, обліку та аудиту, протокол від «16» 08 2022 № 1.

Голова вченої ради факультету
податкової справи, обліку та аудиту

В.М. Краєвський,
д.е.н., професор

Завідувач сектору навчально-
методичного забезпечення освітнього
процесу

С.В. Меднікова

Реєстраційний № _____

Рецензія
на робочу програму навчальної дисципліни
«Податки в Україні»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Податкове консультування»,
Статус дисципліни: вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни «Податки в Україні» складена на основі освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня: «Податкове консультування», які затверджена в установленому порядку.

У програмі сформульовані вимоги до знань та вмінь здобувачів вищої освіти, які відповідають професійному спрямуванню підготовки фахівців з податкового консультування. Формування мети та завдань дисципліни чітке. Робоча програма «Податки в Україні» логічно структурована, містить розгорнутий перелік питань, що вивчаються під час лекційних та семінарських завдань, питань для самостійного опрацювання, контролю знань студентів. До кожного структурного елемента робочої програми визначено перелік рекомендованої літератури. У програмі передбачений порядок застосування поточної та підсумкової форм контролю знань студентів.

Логічне викладення матеріалу навчальної дисципліни сприяє досягненню навчальної мети дисципліни - надання студентам теоретичних знань та практичних навичок щодо особливостей, організації справляння податків, зборів і неподаткових платежів та практичних навичок з використання методик обчислення, обліку та сплати різних податків, зборів і платежів згідно з чинним законодавством.

Серед позитивних сторін робочої програми можна виділити вдало підібрану тематику курсу, що дозволяє комплексно підійти до вивчення дисципліни.

Робоча програма написана на достатньому науковому і методичному рівні, відповідає вимогам вищої школи. На підставі вищезазначеного вважаю, що робочу програму навчальної дисципліни «Податки в Україні» доцільно рекомендувати для подальшого впровадження в навчальний процес Університету.

Рецензент

О.В. Панасюк, доцент, к.е.н., доцент кафедри аудиту, державного фінансового контролю та аналізу

Рецензія
на робочу програму навчальної дисципліни
«Податки в Україні»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Податкове консультування»

Вивчення навчальної дисципліни «Податки в Україні» спрямовано на набуття здобувачами вищої освіти професійних компетентностей щодо правильністю обчислення, повнотою та своєчасністю сплати до бюджетів податків, зборів та неподаткових платежів, установлених законодавством України.

Робоча програма навчальної дисципліни «Податки в Україні» включає в себе передмову, в якій зазначається мета, завдання, предмет, перелік компетентностей, якими мають володіти здобувачі вищої освіти після вивчення курсу, програмні результати навчання.

Програма є комплексною, глибокою та змістовною з логічним поданням навчального матеріалу. Робоча програма добре структурована. Кожна тема містить перелік необхідних для викладання студентам питань, які мають важливе прикладне значення. Форми роботи, методи контролю, види аудиторної роботи та самостійної роботи, що планує викладач – різноманітні, актуальні, сприяють оптимізації навчального процесу. До робочої програми додається достатньо широкий перелік рекомендованої літератури, яка рекомендується студентам для підготовки до семінарських занять, виконання самостійної та індивідуально-консультаційної роботи.

Підсумовуючи викладене, вважаю, що рецензована робоча програма навчальної дисципліни «Податки в Україні» відповідає встановленим вимогам щодо забезпечення навчального процесу у вищих навчальних закладах України та може бути рекомендована до використання в навчальному процесі.

Рецензент

Т.В. Тучак, к.е.н, доцент, доцент
кафедри фіскального адміністрування

Зміст

	Стор.
1. Передмова	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
2.1. Перелік компетентностей	6
2.2. Результати навчання	7
2.3. Пререквізити та постреквізити навчальної програми	9
2.4. Структура навчальної дисципліни	9
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	12
4. Критерії оцінювання	22
5. Засоби оцінювання	28
6. Форми та перелік питань до поточного та модульного контролю	28
7. Рекомендована література	33

1. ПЕРЕДМОВА

Метою навчальної дисципліни «Податки в Україні» є формування у студентів загальних і фахових компетентностей щодо особливостей, організації справляння податків, зборів і неподаткових платежів та практичних навичок з використання методик обчислення, обліку та сплати різних податків, зборів і платежів згідно з чинним законодавством

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчення змістового наповнення елементів оподаткування за кожним податком та іншим обов'язковим платежем окремо згідно з Податковим кодексом України;
- опанування студентами методики розрахунків і порядку сплати окремих податків та зборів юридичних і фізичних осіб;
- набуття практичних навичок заповнення податкової звітності з окремих податків та зборів;
- засвоєння новацій, запроваджених законодавством у механізмах справляння податків;
- набуття вміння критично аналізувати встановлені ПКУ правила оподаткування та обґрунтовувати рекомендації з їх удосконалення

Об'єкт вивчення навчальної дисципліни є загальнодержавні податки і збори.

Предметом навчальної дисципліни є суспільні відносини, що виникають у зв'язку з оподаткуванням фінансово-господарської діяльності підприємств та економічної діяльності фізичних осіб.

Основними формами навчання є: лекції-бесіди, лекції-дослідження, семінарські заняття (презентації, конференції) самостійна та індивідуально-консультативна робота студентів під керівництвом викладача.

Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Податки в Україні» використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні, наочні, практичні методи;
- індуктивний та дедуктивний методи;
- творчі, проблемно-пошукові методи;
- індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача, самостійна робота;

2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи стимулювання інтересу до навчання;
- методи стимулювання обов'язку та відповідальності.

3. Методи контролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: метод усного контролю; - письмовий контроль; тестові методи; контрольна перевірка; диференційований залік; екзамен.

Форми навчання: денна.

Формами організації занять є лекції, семінарські заняття, індивідуально-консультативна робота здобувачів вищої освіти.

Організація поточного та підсумкового контролю знань

Контрольні заходи з даної дисципліни включають в себе:

- *поточний контроль* знань здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, семінарських, індивідуальних занять, а також самостійної роботи студента. Проводиться у формі усного опитування, письмових тестів, вирішення практичних завдань, захисту індивідуальної роботи, експрес-опитування;

- *модульний контроль* знань проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль та має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу зі змістового модуля. Проводиться у формі модульної контрольної роботи;

- *підсумковий контроль* знань проводиться по закінченню вивчення даної дисципліни студенти у вигляді диференційованого заліку, екзамену.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

для групи ОПБ-21-2с

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів -3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
Модулів - 2	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»		
Змістових модулів -3		1-й	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	-
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійна програма «Податкове консультування»;		Лекції	
		20 год.	-
		Семінарські заняття	
		16 год.	-
		Самостійна робота	
		52 год.	-
		Індивід.-консульт. робота	
2 год.	-		
		Форма семестрового контролю: диф. залік	-

для групи ОПБ-19-1

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів -4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
Модулів - 2	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»		
Змістових модулів -3		3-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		5-й	
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійна програма «Податкове консультування»;		Лекції	
		26 год.	
		Семінарські заняття	
		22 год.	
		Самостійна робота	
		70 год.	
		Індивід.-консульт. робота	
2 год.			
		Форма семестрового контролю: екзамен	

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКИ В УКРАЇНІ»

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями:

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність працювати автономно.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Здатність забезпечувати виконання підприємствами та організаціями податкових зобов'язань щодо правильності розрахунків повноти та своєчасності сплати податків і платежів.

Здатність надавати консультації щодо застосування законодавчих і нормативно-правових документів з питань податкового контролю та аудиту.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізитами навчальної дисципліни «Податки в Україні» є вивчення наступних навчальних дисциплін: «Основи оподаткування», «Економічна теорія (політична економія, історія економіки, економічна думка)», «Податкова система», «Мікроекономіка», «Бухгалтерський облік», «Економіка підприємства», «Аудит»

Постреквізитами вивчення навчальної дисципліни є «Адміністрування податків і платежів», «Податкова політика суб'єктів господарювання», «Податковий контроль і аудит».

**2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОДАТКИ В УКРАЇНІ»
Освітньо-професійна програма «Податкове консультування»,
(денна форма)**

для групи ОБП-21-2с

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Всього (год.)	Лекції і (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керів- ництвом викладача (год.)	СРС (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)						
Змістовий модуль № 1 (теми 1-2) «Податковий механізм. Непрямі податки»						
T.1	Податковий механізм	9	2	2	-	5
T.2	Непрямі податки	12	4	2	-	6
Змістовий модуль 2(теми 3-6) «Прямі податки»						
T.3	Прибуткові податки	10	2	2	-	6
T.4	Місцеві податки та збори	10	2	2	-	6
T.5	Природно-ресурсні платежі	9	2	2	-	5
T.6.	Інші збори та неподаткові платежі	10	2	2	-	6
Всього по модулю:		60	14	12	-	34
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ II = 1 заліковий кредит (30 год.)						
Змістовий модуль 3. (теми 7-9) «Проблеми та перспективи розвитку системи оподаткування України»						
T.7	Ухилення від сплати податків та їх перекладання	9	2	1	-	6
T.8	Ефективність податків	11	2	1	2	6
T.9.	Гармонізація податкового законодавства України із законодавством європейського союзу	10	2	2	-	6
Всього по модулю:		30	6	4	2	18
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – диф.залик						
Разом годин з курсу:		90	20	16	2	52

для групи ОПБ-19-1

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Всього (год.)	Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)
МОДУЛЬ I = 2,5 залікових кредити (75 год.)						
Змістовий модуль № 1 (теми 1-2) «Податковий механізм. Непрямі податки»						
T.1	Податковий механізм	10	2	2	-	6
T.2	Непрямі податки	13	4	2	-	7
Змістовий модуль 2(теми 3-6) «Прямі податки. Інші збори та неподаткові платежі»						
T.3	Прибуткові податки	13	4	2	-	7
T.4	Місцеві податки та збори	11	2	2	-	7
T.5	Екологічний податок та рентні платежі	13	4	2	-	7
T.6.	Інші збори та неподаткові платежі	15	4	4	-	7
Всього по модулю:		75	20	14	-	41
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ II = 1,5 залікових кредити (45 год.)						
Змістовий модуль 3. (теми 7-9) «Проблеми та перспективи розвитку системи оподаткування України»						
T.7	Ухилення від сплати податків та їх перекладання	13	2	2	-	9
T.8	Ефективність податків	16	2	2	2	10
T.9.	Гармонізація податкового законодавства України із законодавством європейського союзу	16	2	4	-	10
Всього по модулю:		45	6	8	2	29
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		120	26	22	2	70

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Модуль I

Змістовий модуль № 1 (теми 1-2) «Податковий механізм. Непрямі податки»

Тема 1. Податковий механізм

План лекційного заняття

1. Поняття і функції податкового механізму.
2. Складові податкового механізму.
3. Характеристика елементів податкового механізму.

План семінарського заняття

1. Поняття податкового механізму.
2. Функції податкового механізму.
3. Характеристика функцій планування і регулювання.
4. Фіскальна і перерозподільча функції податкового механізму.
5. Основні елементи податкового механізму.
6. Податкове планування і прогнозування.
7. Особливості податкового регулювання як елементу податкового механізму.
8. Суть податкового контролю.
9. Типові форми податкових пільг.
10. Основна мета податкового регулювання.
14. Законодавчо-нормативні документи, якими регулюється сфера оподаткування.
15. Види планування.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Напрями розвитку податкового механізму.
2. Вплив податкового механізму на місцевий економічний розвиток територій в Україні.

Перелік питань для самоконтролю

1. Сутність та функції податкового механізму
2. Елементи податкового механізму.
1. Напрями розвитку податкового механізму.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1, 2, 37-41,

Допоміжна: 46, 50, 52, 56, 58

Інформаційні ресурси і Інтернеті: 1-14

Тема 2. Непрямі податки

План лекційного заняття

Податок на додану вартість

1. Податкове зобов'язання та податковий кредит з податку на додану вартість.
2. Порядок визначення дати податкового зобов'язання та податкового кредиту.
3. Податкова накладна: призначення та порядок оформлення.
4. Суть та мета Єдиного реєстру податкових накладних.
5. Порядок відшкодування податку на додану вартість з бюджету за операціями різних видів.
6. Строки подання декларацій та сплати податку на додану вартість.

Акцизний податок

1. Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
2. Порядок обчислення акцизного податку.
3. Особливості заповнення та подання декларації акцизного податку суб'єктами підприємницької діяльності.
4. Порядок та терміни сплати акцизного податку.

5.Виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів.

6.Акцизні склади.

Мито

1.Справляння мита та порядок його перерахування в бюджет.

2.Відповідальність платників та контроль за сплатою мита.

План семінарського заняття

1.Податкове зобов'язання та податковий кредит з податку на додану вартість.

2.Порядок визначення дати податкового зобов'язання та податкового кредиту.

3.Податкова накладна.

4. Суть та мета Єдиного реєстру податкових накладних.

5. Порядок відшкодування податку на додану вартість з бюджету за операціями різних видів.

6. Строки подання декларацій та сплати податку на додану вартість.

7. Податковий вексель з податку на додану вартість.

1.Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на митній території України.

2.Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України.

3.Порядок обчислення податку в разі тимчасового ввезення на митну територію України та переміщення через митну територію України транзитом підакцизних товарів.

4.Особливості обчислення податку за адвалорними ставками.

5.Особливості обчислення податку з тютюнових виробів.

6.Особливості заповнення та подання декларації акцизного податку суб'єктами підприємницької діяльності.

7.Порядок та терміни сплати акцизного податку.

8.Особливості оподаткування алкогольних напоїв.

9.Виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів.

10. Ввезення на митну територію України імпортованих алкогольних напоїв і тютюнових виробів.

11. Контроль за надходженням податку з алкогольних напоїв і тютюнових виробів.

12. Акцизні склади.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1.Якими документами можна підтвердити податковий кредит

2.Контроль за сплатою акцизного податку.

3.Світовий досвід справляння акцизного податку.

4.Основні тенденції та напрямки митного оподаткування у світовій фіскальній практиці.

Перелік питань для самоконтролю

1.Порядок обчислення ПДВ.

2.Порядок відшкодування ПДВ з бюджету.

3.Обчислення сум акцизного податку.

4.Порядок і строки сплати акцизного податку.

5.Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

6.Акцизні марки

7.Методи визначення митної вартості.

8.Бюджетне значення мита.

9.Порядок обчислення мита

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1,2 10, , 12, 16, , 19, 20, 22-25, 28- 41

Допоміжна: 43, 45, 51,53,54,56,57, 59

Інформаційні ресурси і Інтернеті: 1-14

Змістовий модуль 2(теми 3-6)
«Прямі податки. Інші збори та неподаткові платежі»»

Тема 3. Прибуткові податки

План лекційного заняття

Податок на прибуток підприємств

1. Особливості оподаткування виробників сільськогосподарської продукції.
2. Особливості оподаткування страховика.
3. Оподаткування неприбуткових установ та організацій.
4. Особливості оподаткування прибутку підприємств, отриманого у зв'язку із впровадженням енергоефективних технологій.
5. Особливості оподаткування нерезидентів.
6. Особливості застосування методів нарахування амортизації.
7. Порядок відображення амортизаційних відрахувань в Декларації з податку на прибуток підприємств.
8. Різниці, що виникають при оподаткуванні прибутку підприємств.
9. Методика визначення прибутку, що підлягає оподаткуванню.
10. Відповідальність платників податку на прибуток та резидентів за правильність нарахування, своєчасність сплати та дотримання податкового законодавства.
11. Порядок складання та строки подання декларації по податку на прибуток підприємств.

Податок на доходи фізичних осіб

12. Особливості сплати податку на доходи фізичних осіб в Україні

План семінарського заняття

1. Особливості оподаткування виробників сільськогосподарської продукції.
2. Особливості оподаткування страховика.
3. Оподаткування неприбуткових установ та організацій.
4. Особливості оподаткування прибутку підприємств, отриманого у зв'язку із впровадженням енергоефективних технологій.
5. Особливості оподаткування нерезидентів.
6. Порядок оподаткування доходів нерезидентів від: провадження господарської діяльності; здійснення портфельних інвестицій у процентні облігації чи процентні казначейські зобов'язання, випущені за рішенням резидента; суми доходів, отриманих у вигляді страхових внесків, платежів або премій від перестрашування ризиків та рекламних послуг на території України.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Порядок перенесення від'ємного значення об'єкта оподаткування на наступні звітні періоди.
  2. Світовий досвід прибуткового оподаткування підприємств, фірм та корпорацій.
- Корпоративний податок.

Перелік питань для самоконтролю

1. Порядок обчислення та сплати податку на прибуток.
2. Різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів. Різниці, що виникають при формуванні резервів(забезпечень).
3. Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій.
4. Особливості оподаткування окремих видів діяльності та операцій.
5. Види та порядок розрахунку соціальних пільг з ПДФО.
6. Особливості оподаткування доходів, одержаних фізичними особами-нерезидентами.
7. Податкова знижка.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-9, 17, 13, 11,

Допоміжна: 45, 48, 49-53, 55,56, 58

Інформаційні ресурси і Інтернеті: 1-14

Тема 4. Місцеві податки та збори

План лекційного заняття

1. Особливості справляння місцевих податків.
2. Порядок стягнення місцевих зборів.

План семінарського заняття

1. Порядок переходу платників податків на спрощену систему оподаткування.
2. Структура і порядок заповнення реєстрів обліку при спрощеній системі.
3. Податкова звітність платників: порядок заповнення декларації і узгодження податкових зобов'язань.
4. Порядок визначення податкових зобов'язань, складання податкової звітності та розрахунків з бюджетом.
5. Особливості сплати майнових податків.
6. Порядок сплати місцевих зборів.
7. Відповідальність платників місцевих податків і зборів за правильність нарахування, своєчасність сплати та дотримання податкового законодавства

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Відповідальність платників місцевих податків і зборів за правильність нарахування, своєчасність сплати та дотримання податкового законодавства

Перелік питань для самоконтролю

2. Зміст та види місцевих податків і зборів, місцеві податки і збори.
3. Альтернативні системи оподаткування малого бізнесу.
4. Особливості сплати і нарахування єдиного податку.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-9, 14, 26, 37-41

Допоміжна: 42, 45, 48, 51, 53, 56, 58, 59

Інформаційні ресурси і Інтернеті: 1-14

Тема 5. Екологічний податок та рентні платежі

План лекційного заняття

1. Склад та характеристика рентної плати.
2. Рентна плата за користування надрами: специфіка нарахування.
3. Рентна плата за спеціальне використання водних та лісових ресурсів.
4. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням
5. Порядок обчислення екологічного податку.
6. Порядок подання податкової звітності та сплати екологічного податку.

План семінарського заняття

1. Склад та характеристика рентної плати.
2. Рентна плата за користування надрами: специфіка нарахування.
3. Рентна плата за спеціальне використання водних та лісових ресурсів.
4. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням
5. Порядок обчислення екологічного податку.
6. Порядок подання податкової звітності та сплати екологічного податку.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Ресурсі платежі як засіб оптимізації природокористування.

Перелік питань для самоконтролю

2. Склад рентної плати.
3. Рентна плата: за користування надрами, за користування радіочастотним ресурсом України, за спеціальне використання води, за спеціальне використання лісових ресурсів, за транспортування нафти і нафтопродуктів.
4. Подання декларації і строки сплати рентної плати.
5. Відповідальність платників рентної плати.
6. Екологічний податок.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-9, 37-41

Допоміжна: 45, 51, 53, 55,56, 59

Інформаційні ресурси і Інтернеті: 1-14

Тема 6. Інші збори та неподаткові платежі

План лекційного заняття

1. Військовий збір.
2. Єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
3. Неподаткові платежі в доходах бюджетів України

План семінарського заняття

1. Призначення єдиного соціального внеску.
2. Максимальна величина бази нарахування ЄСВ
3. Мінімальний страховий внесок.
4. Особливості визначення величини єдиного соціального внеску для фізичних осіб-підприємців.
5. Особливості сплати військового збору.
6. Доходи від власності та підприємницької діяльності.
7. Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності.
8. Інші неподаткові надходження.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Інші неподаткові надходження.

Перелік питань для самоконтролю

1. Сутність та призначення єдиного соціального внеску (ЄСВ).
2. Принципи збору та ведення обліку єдиного внеску.
3. Платники ЄСВ, їх права та обов'язки.
4. Порядок нарахування та сплати ЄСВ.
5. Відповідальність та контроль за правильністю сплати внеску
6. Види неподаткових платежів та їх характеристика.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: 1-9, 11, 37-41

Допоміжна: 45, 51, 53, 55,56, 59

Інформаційні ресурси і Інтернеті: 1-14

Змістовий модуль 3. (теми 7-9)

«Проблеми та перспективи розвитку системи оподаткування України»

Тема 7. Ухилення від сплати податків та їх перекладання

План лекційного заняття

1. Ухилення від податків та перекладання податків.
2. Фактори та можливості ухилення.
3. Методи ухилення.
4. Податкова оптимізація.

План семінарського заняття

1. Економічна сутність, причини та наслідки ухилення від оподаткування в Україні.
2. Легальні способи несплати податків.
3. Незаконні методи мінімізації податкових платежів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Відповідальність за порушення податкового законодавства в Україні.
2. Світовий досвід боротьби з фіскальними деліктами.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Механізм ухилення від сплати податків.
2. Економічні чинники, що призводять до незаконної оптимізації податкових платежів.

3. Види ухилень від сплати податків.
4. Законні методи податкової оптимізації.
5. Види відповідальності за порушення податкового законодавства в Україні.
6. Імплементация світового досвіду у протидії з ухиленням від сплати податкових платежів.

Рекомендована література:

Основна: 1-9, 37-41

Допоміжна: 45, 51, 53, 55, 56, 59

Інформаційні ресурси і Інтернеті: 1-14

Тема 8. Ефективність податків

План лекційного заняття

1. Теоретичні підходи до трактування ефективності податків.
2. Взаємозв'язок між фіскальною та економічною ефективністю податку
3. Показники фіскальної ефективності податку
4. Характеристики економічної ефективності податку

План семінарського заняття

1. Зміст поняття "ефективність податку".
2. Фіскальна значимість окремого податку у бюджеті держави.
3. Фіскальна значимість окремого податку у ВВП держави.
4. Коефіцієнт збирання податків.
5. Коефіцієнт нерівномірності надходжень податку.
6. Фактори негативного впливу на фіскальну ефективність прямих податків.
7. Фіскальна значимість прямих податків в бюджеті України.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Взаємозв'язок між фіскальною та економічною ефективністю податку
2. Фіскальна ефективність оподаткування в країнах – учасниках Європейського Союзу
3. Фактори негативного впливу на фіскальну ефективність непрямих податків.
4. Фіскальна значимість прямих податків в бюджеті України.

Перелік індивідуально-консультаційної роботи

Робота з сайтом ДПС України в розділі податкова карта

Аналіз питомої ваги окремих податків, зборів (обов'язкових платежів) у загальній сумі податкових надходжень та питому вагу податкових надходжень у доходах бюджету України. Проаналізувати зміни у структурі податкових надходжень за останні роки. Зробити висновки.

Перелік питань для самоконтролю

1. Поняття ефективності податків.
2. Фіскальна та економічна ефективність податку.
3. Фіскальна роль прямих податків в бюджеті України.
4. Фіскальна значимість непрямих податків в ЗБУ.

Рекомендована література

Основна: 1-9, 37-41

Допоміжна: 43, 44, 45, 47, 51, 53, 55, 56, 59

Інформаційні ресурси і Інтернеті: 1-14

Тема 9. Гармонізація податкового законодавства України із законодавством європейського союзу

План лекційного заняття

1. Теоретичні основи гармонізації оподаткування.
2. Сучасні тенденції розвитку та гармонізації податкових систем ЄС.
3. Напрями гармонізації податкового законодавства України до вимог ЄС

План семінарського заняття

1. Теоретичні аспекти сутності гармонізації оподаткування.
2. Оптимальні напрями гармонізації податкового законодавства України до вимог ЄС.

3. Проблеми та основні орієнтири гармонізації в сфері оподаткування в Україні на сучасному етапі.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Основні проблеми гармонізації оподаткування в Україні відповідно до умов в ЄС.

Перелік питань для самоконтролю

1. Необхідність гармонізації податкової системи України відповідно до умов в ЄС.

2. Створення митних союзів.

3. Гармонізація непрямого оподаткування.

Рекомендована література

Основна: 1-9, 37-41

Допоміжна: 45, 49, 53, 55, 56, 57

Інформаційні ресурси і Інтернеті: 1-14

Міжнародні джерела: 1-3

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено у таблиці 4.1. Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 3 бали. Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу та становить для денної форми навчання 1 бал. В загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, входить оцінювання за обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання «УДФСУ MOODLE» (максимально 5 балів).

Таблиця 4.1

Для здобувачів денної форми навчання

Модулі	Модуль 1 – (21 бал)					Диференційований Залік/екзамен – 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів(диференційований залік/екзамен)			
Загальна кількість балів за модулем №1	21 бал									
Теми	Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4	Контрольний захід № 1 – (5 балів)					
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3	3						
Самостійна робота	1	1	1	1						
Модулі	Модуль 2 – (29 балів)							Диференційований Залік/екзамен – 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів(диференційований залік/екзамен)	
Загальна кількість балів за модулем №2	29 балів									
Теми	Т. 5	Т. 6	Т. 7	Т. 8	Т. 9					Контрольний захід № 2 – (5 балів)
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3	3	3					
Самостійна робота	1	1	1	1	1					
Індивідуальна робота		4								
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5									

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому деякі неточності, правильно вирішив більшість тестових завдань
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти при виконанні самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
0,5	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово(без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів.

Таблиця 4.4

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичне питання	1
Тестовий блок	2
Практичне завдання	2
Всього	5

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	0,7
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання(без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	0,5

Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання були відсутні взагалі	0
---	---

Таблиця 4.6

Критерії оцінювання тестового блоку (денна форма)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розкрив питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень	0

Таблиця 4.7

Критерії оцінювання практичного завдання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розв'язав завдання, надав правильне обґрунтування своїм діям, яке базується на нормах ПКУ, та навів змістовні висновки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повністю розв'язав завдання, але відсутнє обґрунтування його дій, або воно неправильне, та немає висновків.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розв'язував завдання, допускаючи помилки, відповідь неправильна, відсутні висновки.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розв'язував завдання.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Індивідуальну роботу здобувачі вищої освіти виконують в розрізі другого модулю по обраному питанню з теми 8, яке передбачено робочою програмою.

Індивідуальна робота повинна містити:

1. Доповідь - аналіз податкових надходжень за регіонами за останні роки.
2. Презентацію.

Оцінюється індивідуальна робота здобувачів вищої освіти від 0 до 5 балів.

Таблиця 4.8

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Послідовність, логічність виконання завдання, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які проаналізовані та доповнені висновками
3	Послідовність, логічність виконання завдання, але є суттєві помилки, відсутнє обґрунтування порядку заповнення декларації
0	Завдання взагалі не виконано

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів) та диференційованого заліку/екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку/екзамену.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/ Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Результати складання диференційованих заліків(екзаменів) оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться в відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5.ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання по дисципліні «Податкова системи» можуть бути:

- диференційований залік, екзамен;
- стандартизовані тести;
- тематичні письмові повідомлення для оголошення на семінарі;
- реферати;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання «УДФСУ MOODLE».

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за допомогою двох модульних контролів. Кожен вид навчальної діяльності студента в межах залікового кредиту оцінюється і має питому частку в підсумковій оцінці з залікового кредиту. Враховується дисциплінованість студента: за несвоєчасність виконання завдань студентом кількість запланованих балів може бути зменшена вдвічі.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ №1

1. Поняття податковий механізм.
2. Функції податкового механізму.
3. Характеристика функцій планування і регулювання.
4. Фіскальна і перерозподільча функції податкового механізму.
5. Основні елементи податкового механізму.
6. Податкове планування і прогнозування.
7. Особливості податкового регулювання як елементу податкового механізму.
8. Суть податкового контролю.
9. Типові форми податкових пільг.
10. Основна мета податкового регулювання.
11. Законодавчо-нормативні документи, якими регулюється сфера оподаткування.
12. Види планування.
13. Податкове зобов'язання та податковий кредит з податку на додану вартість.
14. Порядок визначення дати податкового зобов'язання та податкового кредиту.
15. Податкова накладна.
16. Суть та мета Єдиного реєстру податкових накладних.
17. Порядок відшкодування податку на додану вартість з бюджету за операціями різних видів.
18. Строки подання декларацій та сплати податку на додану вартість.
19. Податковий вексель з податку на додану вартість.
20. Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на митній території України.
21. Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України.
22. Порядок обчислення податку в разі тимчасового ввезення на митну територію України та переміщення через митну територію України транзитом підакцизних товарів.
23. Особливості обчислення податку за адвалорними ставками.
24. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів.
25. Особливості заповнення та подання декларації акцизного податку суб'єктами підприємницької діяльності.
26. Порядок та терміни сплати акцизного податку.
27. Особливості оподаткування алкогольних напоїв.

28. Виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів.
29. Ввезення на митну територію України імпортованих алкогольних напоїв і тютюнових виробів.
30. Контроль за надходженням податку з алкогольних напоїв і тютюнових виробів.
31. Акцизні склади.
32. Справляння мита та порядок його перерахування в бюджет.
33. Відповідальність платників та контроль за сплатою мита.
34. Особливості оподаткування виробників сільськогосподарської продукції.
35. Особливості оподаткування страховика.
36. Оподаткування неприбуткових установ та організацій.
37. Особливості оподаткування прибутку підприємств, отриманого у зв'язку із впровадженням енергоефективних технологій.
38. Особливості оподаткування нерезидентів.
39. Особливості застосування методів нарахування амортизації.
40. Порядок відображення амортизаційних відрахувань в Декларації з податку на прибуток підприємств.
41. Різниці, що виникають при оподаткуванні прибутку підприємств.
42. Методика визначення прибутку, що підлягає оподаткуванню.
43. Відповідальність платників податку на прибуток та резидентів за правильність нарахування, своєчасність сплати та дотримання податкового законодавства.
44. Порядок складання та строки подання декларації по податку на прибуток підприємств.
45. Порядок перенесення від'ємного значення об'єкта оподаткування на наступні звітні періоди.
46. Світовий досвід прибуткового оподаткування підприємств, фірм та корпорацій.
Корпоративний податок.
47. Порядок переходу платників податків на спрощену систему оподаткування.
48. Структура і порядок заповнення реєстрів обліку при спрощеній системі.
49. Податкова звітність платників: порядок заповнення декларації і узгодження податкових зобов'язань.
50. Порядок визначення податкових зобов'язань, складання податкової звітності та розрахунків з бюджетом.
51. Особливості сплати майнових податків.
52. Порядок сплати місцевих зборів.
53. Відповідальність платників місцевих податків і зборів за правильність нарахування, своєчасність сплати та дотримання податкового законодавства
54. Склад та характеристика рентної плати.
55. Рентна плата за користування надрами: специфіка нарахування.
56. Рентна плата за спеціальне використання водних та лісових ресурсів.
57. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням
58. Порядок обчислення екологічного податку.
59. Порядок подання податкової звітності та сплати екологічного податку.
60. Призначення єдиного соціального внеску.
61. Максимальна величина бази нарахування ЄСВ
62. Мінімальний страховий внесок.
63. Особливості визначення величини єдиного соціального внеску для фізичних осіб-підприємців.
64. Особливості сплати військового збору.
65. Доходи від власності та підприємницької діяльності.
66. Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності.
67. Інші неподаткові надходження.
68. Платники ЄСВ, їх права та обов'язки.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ № 2

1. Ухилення від податків та перекладання податків.
2. Фактори та можливості ухилення.
3. Методи ухилення.
4. Податкова оптимізація.
5. Економічна сутність, причини та наслідки ухилення від оподаткування в Україні.
6. Легальні способи несплати податків.
7. Незаконні методи мінімізації податкових платежів.
8. Відповідальність за порушення податкового законодавства в Україні.
9. Світовий досвід боротьби з фіскальними деліктами.
10. Імплементация світового досвіду у протидії з ухиленням від сплати податкових платежів.
11. Зміст поняття "ефективність податку".
12. Фіскальна значимість окремого податку у бюджеті держави.
13. Фіскальна значимість окремого податку у ВВП держави.
14. Коефіцієнт збирання податків.
15. Коефіцієнт нерівномірності надходжень податку.
16. Фактори негативного впливу на фіскальну ефективність прямих податків.
17. Фіскальна ефективність оподаткування в країнах – учасниках Європейського Союзу
18. 3.Фактори негативного впливу на фіскальну ефективність прямих податків.
19. Фіскальна значимість прямих податків в бюджеті України.
20. Теоретичні аспекти сутності гармонізації оподаткування.
21. Оптимальні напрями гармонізації податкового законодавства України до вимог ЄС.
22. Проблеми та основні орієнтири гармонізації в сфері оподаткування в Україні на сучасному етапі.
23. Необхідність гармонізації податкової системи України відповідно до умов в ЄС.
24. Створення митних союзів.
25. Гармонізація непрямого оподаткування.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття податковий механізм.
2. Функції податкового механізму.
3. Характеристика функцій планування і регулювання.
4. Фіскальна і перерозподільча функції податкового механізму.
5. Основні елементи податкового механізму.
6. Податкове планування і прогнозування.
7. Особливості податкового регулювання як елементу податкового механізму.
8. Суть податкового контролю.
9. Типові форми податкових пільг.
10. Основна мета податкового регулювання.
11. Законодавчо-нормативні документи, якими регулюється сфера оподаткування.
12. Види планування.
13. 1.Податкове зобов'язання та податковий кредит з податку на додану вартість.
14. 2.Порядок визначення дати податкового зобов'язання та податкового кредиту.
15. 3.Податкова накладна.
16. Суть та мета Єдиного реєстру податкових накладних.
17. Порядок відшкодування податку на додану вартість з бюджету за операціями різних видів.
18. Строки подання декларацій та сплати податку на додану вартість.
19. Податковий вексель з податку на додану вартість.
20. Порядок обчислення податку з товарів, вироблених на митній території України.
21. Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України.
22. Порядок обчислення податку в разі тимчасового ввезення на митну територію України та переміщення через митну територію України транзитом підакцизних товарів.
23. Особливості обчислення податку за адвалорними ставками.

24. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів.
  25. Особливості заповнення та подання декларації акцизного податку суб'єктами підприємницької діяльності.
  26. Порядок та терміни сплати акцизного податку.
  27. Особливості оподаткування алкогольних напоїв.
  28. Виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів.
  29. Ввезення на митну територію України імпортованих алкогольних напоїв і тютюнових виробів.
  30. Контроль за надходженням податку з алкогольних напоїв і тютюнових виробів.
  31. Акцизні склади.
  32. Справляння мита та порядок його перерахування в бюджет.
  33. Відповідальність платників та контроль за сплатою мита.
  34. Особливості оподаткування виробників сільськогосподарської продукції.
  35. Особливості оподаткування страховика.
  36. Оподаткування неприбуткових установ та організацій.
  37. Особливості оподаткування прибутку підприємств, отриманого у зв'язку із впровадженням енергоефективних технологій.
  38. Особливості оподаткування нерезидентів.
  39. Особливості застосування методів нарахування амортизації.
  40. Порядок відображення амортизаційних відрахувань в Декларації з податку на прибуток підприємств.
  41. Різниці, що виникають при оподаткуванні прибутку підприємств.
  42. Методика визначення прибутку, що підлягає оподаткуванню.
  43. Відповідальність платників податку на прибуток та резидентів за правильність нарахування, своєчасність сплати та дотримання податкового законодавства.
  44. Порядок складання та строки подання декларації по податку на прибуток підприємств.
  45. Порядок перенесення від'ємного значення об'єкта оподаткування на наступні звітні періоди.
  46. Світовий досвід прибуткового оподаткування підприємств, фірм та корпорацій.
- Корпоративний податок.
47. Порядок переходу платників податків на спрощену систему оподаткування.
  48. Структура і порядок заповнення реєстрів обліку при спрощеній системі.
  49. Податкова звітність платників: порядок заповнення декларації і узгодження податкових зобов'язань.
  50. Порядок визначення податкових зобов'язань, складання податкової звітності та розрахунків з бюджетом.
  51. Особливості сплати майнових податків.
  52. Порядок сплати місцевих зборів.
  53. Відповідальність платників місцевих податків і зборів за правильність нарахування, своєчасність сплати та дотримання податкового законодавства
  54. Склад та характеристика рентної плати.
  55. Рентна плата за користування надрами: специфіка нарахування.
  56. Рентна плата за спеціальне використання водних та лісових ресурсів.
  57. Відповідальність платників рентної плати та контроль за її справлянням
  58. Порядок обчислення екологічного податку.
  59. Порядок подання податкової звітності та сплати екологічного податку.
  60. Призначення єдиного соціального внеску.
  61. Максимальна величина бази нарахування ЄСВ
  62. Мінімальний страховий внесок.
  63. Особливості визначення величини єдиного соціального внеску для фізичних осіб-підприємців.
  64. Особливості сплати військового збору.
  65. Доходи від власності та підприємницької діяльності.
  66. Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності.
  67. Інші неподаткові надходження.

68. Платники ЄСВ, їх права та обов'язки.
69. Ухилення від податків та перекладання податків.
70. Фактори та можливості ухилення.
71. Методи ухилення.
72. Податкова оптимізація.
73. Економічна сутність, причини та наслідки ухилення від оподаткування в Україні.
74. Легальні способи несплати податків.
75. Незаконні методи мінімізації податкових платежів.
76. Відповідальність за порушення податкового законодавства в Україні.
77. Світовий досвід боротьби з фіскальними деліктами.
78. Імплементация світового досвіду у протидії з ухиленням від сплати податкових платежів.
79. Зміст поняття "ефективність податку".
80. Фіскальна значимість окремого податку у бюджеті держави.
81. Фіскальна значимість окремого податку у ВВП держави.
82. Коефіцієнт збирання податків.
83. Коефіцієнт нерівномірності надходжень податку.
84. Фактори негативного впливу на фіскальну ефективність прямих податків.
85. Фіскальна ефективність оподаткування в країнах – учасниках Європейського Союзу
86. 3. Фактори негативного впливу на фіскальну ефективність прямих податків.
87. Фіскальна значимість прямих податків в бюджеті України.
88. Теоретичні аспекти сутності гармонізації оподаткування.
89. Оптимальні напрями гармонізації податкового законодавства України до вимог ЄС.
90. Проблеми та основні орієнтири гармонізації в сфері оподаткування в Україні на сучасному етапі.
91. Необхідність гармонізації податкової системи України відповідно до умов в ЄС.
92. Створення митних союзів.
93. Гармонізація непрямих оподаткування.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

7.1. Основна:

1. Конституція України від 28.06.1996 р., № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. №8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 р. № 2542-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
6. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
7. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
8. Митний кодекс України від 11.07.2002 р. № 92-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
10. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів: закон України від 19.12.1995 р. № 481/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80>
11. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
12. Про ліцензування видів господарської діяльності: закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
13. Про оплату праці: закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>
14. Про оренду землі: закон України від 06.10.1998 р. № 161-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14>
15. Про утворення Державної фіскальної служби: постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 160. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-2014-%D0%BF>
16. Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів: постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. №1251. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-2010-%D0%BF>
17. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток: наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15>
18. Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи: наказ Міністерства фінансів України від 02.10.2015 № 859. URL: www.rada.gov.ua.
19. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість: наказ Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16>
20. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної: наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16>
21. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України: наказ Міністерства фінансів України від 23.02.2017 № 276. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0070-19>
22. Про затвердження Порядку роботи податкових постів, установлених на підприємствах суб'єктів господарювання, які використовують легкі та важкі дистиляти, а також скраплений газ та

бутан, ізобутан за нульовою ставкою акцизного податку або ввезені на митну територію України без сплати акцизного податку для виробництва етилену: наказ Міністерства фінансів України від 11.02.2016 № 50. URL: www.rada.gov.ua.

23. Про затвердження форми Декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію), Порядку складання та подання Декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію): наказ Міністерства фінансів України 25.03.2015 № 359. URL: www.rada.gov.ua.

24. Про затвердження форми декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації акцизного податку: наказ Міністерства фінансів України від 23.01.15 № 14. URL: www.rada.gov.ua.

25. Про затвердження форм заявок-розрахунків на виготовлення та придбання марок акцизного податку, звіту про використання марок акцизного податку та журналів для обліку марок акцизного податку: наказ Міністерства фінансів України від 11.04.2016 № 428. URL: www.rada.gov.ua.

26. Про затвердження форми Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності): наказ Міністерства фінансів України від 16.06.2015 N 560 URL: www.rada.gov.ua.

27. Про затвердження Порядку подання документів для застосування податкової соціальної пільги: постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.10. № URL: www.rada.gov.ua.

28. Про затвердження Порядку ведення Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість: постанова Кабінету Міністрів України від 25 січня 2017 р. № 26 . URL: www.rada.gov.ua.

29. Про затвердження Порядку акумулювання сільськогосподарськими підприємствами сум податку на додану вартість на спеціальних рахунках, відкритих у банках та/або органах, які здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів: постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.11 № 11. URL: www.rada.gov.ua.

30. Про внесення змін до Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних: постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 №341. URL: www.rada.gov.ua.

31. Про затвердження Порядку звільнення від обкладення податком на додану вартість операцій з постачання та ввезення на митну територію України товарів і послуг, передбачених для власних потреб дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав і представництв міжнародних організацій в Україні, а також для використання особами з числа дипломатичного персоналу дипломатичних місій та членами їх сімей, які проживають разом з ними: постанова Кабінету Міністрів України від 27.12. 10 № 1240. URL: www.rada.gov.ua.

32. Про затвердження Порядку обчислення і накопичення електронними контрольно-касовими апаратами сум податку на додану вартість: постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.10 р. N 1224. URL: www.rada.gov.ua.

33. Про питання використання спирту етилового для виробництва лікарських засобів: постанова Кабінету Міністрів України від 05.01.11 №19. URL: www.rada.gov.ua.

34. Про затвердження Порядку проведення розрахунку суми зменшення акцизного податку: постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.10 № 1260. URL: www.rada.gov.ua.

35. Про затвердження Порядку випуску, обігу та погашення податкових векселів, авальованих банком (податкових розписок), що видаються до отримання з акцизного складу спирту етилового не денатурованого, спирту етилового денатурованого (технічного) та біоетанолу, які використовуються суб'єктами господарювання для виробництва окремих видів продукції: постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.10 № 1257. URL: www.rada.gov.ua.

36. Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів: постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.10 № 1251. URL: www.rada.gov.ua.

37. Податкова система : навч. посіб. / Андрущенко В. Л., Осмятченко В. О., Ізмайлов Я. О., Тучак Т. В. [та ін.] ; Університет ДФС України. Ірпінь, 2020. 492 с.

38. Податкова система: навчальний посібник / Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

39. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система»: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 171 с.

40. Податкова система. Підручник. Варналій З., Романюк М.. Знання України, 2019. 568 с.

41. Податкова система: Навчальний посібник / С. В. Косторной, О. О. Яцух, В. Д. Цап [та ін.]; за ред. С. В. Косторного. – Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2018. – 196 с.

7.2. Допоміжна:

42. Іванишина О. С., Деміденко Л. С. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності: сучасний стан та напрями її вдосконалення. *Ефективна економіка*. № 5, 2020. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/5_2020/89.pdf

43. Іванишина О. С., Порохнюк І. І. Оцінка фіскальної ефективності податку на додану вартість. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Сер.: Економічні науки. 2018. Вип. 31.С. 184-187.

44. Іванишина О.С., Прокопенко І.А., Панура Ю.В. Удосконалення податкової системи як фактор підвищення фінансової безпеки держави. *Ефективна економіка*. № 4, 2021. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/4_2021/77.pdf

45. Імплементация європейських цінностей та технологій оподаткування в Україні: монографія / Т. Тучак, Я. Ізмайлов, В. Осмятченко, Ю. Панура та ін., за заг. ред. д.е.н. В. Л. Андрущенко. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 284 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 142).

46. Лещук Г. В., Івасюк Н. Б.. Податкова система України в умовах пандемії COVID-19: сучасні реалії та прогнози. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 33, ч. 1.С. 87-92

47. Мацелюх, Н. П. (2020). Податкова реформа як спосіб трансформації парадигми податкової діяльності держави. *Економічний вісник*. Серія: фінанси, облік, оподаткування, (4), 115–126. <https://doi.org/10.33244/2617-5932.4.2020.115-126>

48. Модернізація податкової та митної політики в інституціональному забезпеченні розвитку економіки України: монографія / К. О. Ващенко, П. В. Пашко, С. В. Онишко та ін. ; за наук. ред. д.е.н., проф. П. В. Пашка, д.е.н., проф. С. В. Онишко. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 518 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 129).

49. Нечаєва І. А. Податкова реформа в умовах євроінтеграційних процесів та кризи: можливі результати для України. *Modern Economics*. 2020. № 22(2020). С. 64-71. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V22\(2020\)-10](https://doi.org/10.31521/modecon.V22(2020)-10).

50. Податкова політика держави. Ще один великий компроміс / Л. А. Задорожня, А. А. Капелюш, М. В. Кармаліта [та ін.] ; за заг. ред. К. І. Швабія ; Держ. фіскальна служба України, Ун-т ДФС України. К.: Алерта, 2018, 62 с.

51. Податкова реформа 2020: готуємося завчасно. URL: <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/tax/solutions/tax-reform-2020.html>

52. Податковий менеджмент: навч. посібник / О. О. Клокар, С. В. Бойко, І. Г. Кеменяш, Н. М. Руцишин. – Львів: СПОЛОМ, 2017. – 320 с.

53. Реформування податкової системи в умовах впровадження Податкового кодексу України: електронний навчальний посібник Національного університету ДПС України. URL: <http://tc.nusta.com.ua/dkpk/index.htm>

54. Ринок тютюнових виробів: оцінка впливу зміни акцизів// Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. 2014. URL: http://www.ier.com.ua/files/publications/News/IER_research2_block.pdf.

55. Стратегія реформування податкової системи України. URL: www.minfin.kmu.gov.ua.

56. Трансформаційні процеси у податковій системі України: монографія. / [Волохова І. С., Луніна І. О., Слатвінська М. О., Хомутенко А. В. та ін.]; за ред. д-ра екон.наук І. С. Волохової. – Одеса: Атлант, 2018. – 383 с.

57. Трансформація акцизної політики України: монографія/ Коротун В. І., Брехов С. С., Новицька Н. В. та ін.; за заг.ред. В. І. Коротуна. Ірпінь: Видавництво університету ДПС України, 2015. 404 с.

58. Удосконалення податкової системи України в контексті викликів та загроз, спричинених поширенням COVID-19 / авторський колектив, за заг. ред. О. Драган, С. Брехова, О. Нагорічної. Ірпінь: НДІ фіскальної політики, 2020. 96 с.

59. Українці перестали бути нацією економічних лузерів: податкова система 2025 року. Реформаційний пакет реформ. 04.03.2020. URL: <https://rpr.org.ua/news/ukraintsi-perestaly-butynatsiieiu-ekonomichnykh-luzeriv-podatkova-systema-2025-roku/>

7.3. Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Журнал «Вісник податкової служби України».
2. Журнал «Фінанси України»
3. Журнал «Економіка України»
4. Журнал «Економіст»
5. Газета «Податковий, банківський, митний КОНСУЛЬТАНТ».
6. Газета «Все про бухгалтерський облік»
7. Газета «Бухгалтерия. Налоги. Бизнес».
8. Газета «Податки та бухгалтерський облік»
9. Газета «Дебет-кредит»
10. Газета «Дзеркало тижня»
11. Газета «Укрінформ»
12. Сайт Верховної Ради України: www.rada.gov.ua
13. Сайт Державної податкової служби України: <https://tax.gov.ua/>
14. Сайт ЛІГА:ЗАКОН: <http://www.liga.net>

7.4. Міжнародні видання:

1. European Commission «Taxation trends in the European Union – Data for the EU Member States, Iceland and Norway» Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. 308 pp. [Electronic resource]. Available at: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5786841/KS-Du-14-001-EN.PDF/7bec4a16-f111-4386-a4b4-8f1087be1063?version=1.0>

2. Corporate Tax Practices and Aggressive Tax Planning in the EU. InDepth Analysis for the ECON Committee [Electronic resource] / Directorate General for Internal Policies. Policy Department A: Economic and Scientific Policy. 2015. Available at: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/563446/IPOL_IDA\(2015\)563446_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/563446/IPOL_IDA(2015)563446_EN.pdf)

3. Tax Policies in The European Union. 2017 Survey [Electronic resource]: Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. Available at: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/tax_policies_survey_2017.pdf